

NOVICE

GLASILO SKUPŠČINE OBČINE
IN DELOVNIH ORGANIZACIJ OBČINE MOZIRJE

Leto 7

SEPTEMBER 1975

Št. 9

Izrečeni DA nas obvezuje

Ustreznost šolskih prostorov je eden osnovnih pogojev za uspešen vzgojno-izobraževalni proces. Tega dejstva se je v celoti zavedala skupščina občine kot tudi ostali družbenopolitični dejavniki v občini Mozirje. Kako naj si učenci pridobivajo znanje v prenatrpanih učilnicah, v katerih grozi ponekod že tretja izmena? Kako naj zbrano slede učiteljevi razlagi, vsi premrli zaradi slabega ogrevanja in strahu, da se jim nekega dne zruši strop nad glavo? V takšnih razmerah še tako prizadevno delo pedagoških delavcev ne more dati ustreznih učnovzgojnih rezultatov. Vse to in tudi druga znana dejstva so odločno govorila v prid temu, da so bili v okviru skupščine občine in vseh družbenopolitičnih organizacij sprejeti sklepi o razpisu referenduma za izgradnjo šolstva in otroškega varstva.

Rezultati referenduma, ki je bil 15. aprila 1973 so pokazali, da smo bili občani mozirske občine pripravljeni kot že tolikokrat doslej, reševati in rešiti skupne probleme. Odločili smo se, da od svojega dohodka damo skromen delež za to, da omogočimo našim otrokom boljše pogoje šolanja in s tem tudi boljši jutrišnji dan. Ugotovimo lahko, da smo se kot posamezniki in vsi skupaj zavedali odgovornosti, ki jo je tisti trenutek postavil pred nas. Naš jasno in nedvoumno izrečeni ZA je pomenil in še danes pomeni LEPŠE IN VEČJE ZNANJE NAŠIH OTROK.

Z uvedbo krajevnega samopriskupa od 1. maja 1973 do 30. aprila 1978 naj bi se zbralo 9.595.000 dinarjev. Razliko do 20.855.000 dinarjev, koliko so znašali predračuni za načrtovana dela pa bodo prispevale delovne or-

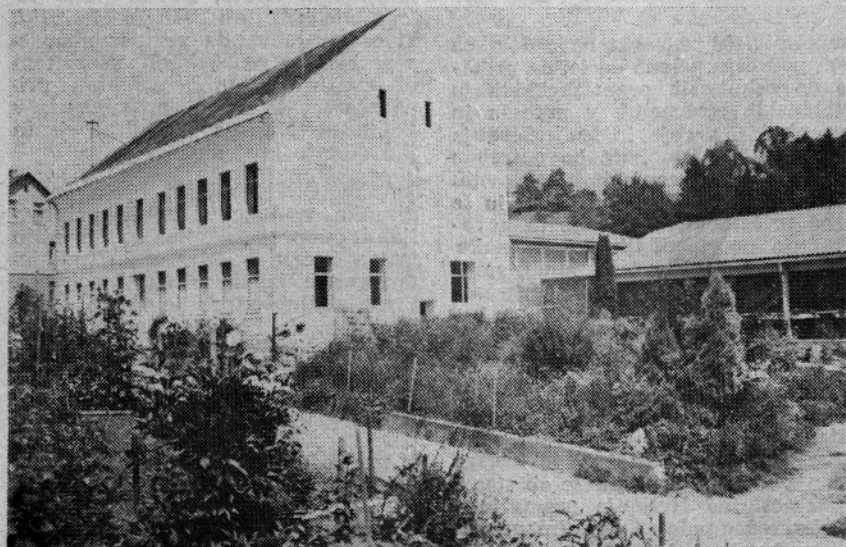
ganizacije, občina, sklad otroškega varstva in šole iz sredstev amortizacije. Vsi ti so podpisali poseben sa-

moupravni sporazum o prevzemu obveznosti sofinanciranja programa izgradnje šol in otroškega varstva.

Že takrat smo poudarili, da bodo zbrana sredstva strogo namenska in bodo uporabljala izključno za izgradnjo osnovnih šol in prostorov za otroško varstvo na območju občine Mozirje. S sredstvi gospodari poseben 15-članski odbor, ki ga je imenovala občinska skupščina.

Istočtno s tem, ko smo se izrekli s svojim ZA za to, da od svojih osebnih dohodkov prispevamo za izgradnjo šol in otroškega varstva, smo

*Skupščina in družbenopolitične
organizacije občine Mozirje
čestitajo ob občinskem prazniku
12. septembru 1975*

Stara šola na Ljubnem je ustrezno adaptirana in so ji prizidani potrebni prostori.

se izrekli tudi za program te izgradnje, ki so ga predložili skupščina občine in družbenopolitične organizacije.

Nova gradnja osnovne šole Rečica ob Savinji se je pokazala kot najbolj nujna. Stara zgradba je nesposobna za adaptacijo in preureditev. Z izgradnjo nove šole na Rečici ob Savinji so zagotovljeni sodobni pogoji za šolanje in vzgojo za učence nižjih razredov, in otroško varstvo otrok s tega območja. Solo smo predali svojemu namenu ob občinskem prazniku v letu 1973.

Zazidava in preureditev obstoječega šolskega objekta na Ljubnem ob Savinji je bila pogojena z izredno utesnjenostjo na tej šoli in problematičnostjo šolskega objekta v Radmirju. Vse to je narekovalo, da se tej zgradbi dozida potrebno število učilnic, telovadnica in drugi potrebni prostori in stari del ustrezno adaptira. Posebna pozornost je bila posve-

(nadaljevanje na 2. strani)

Srečanje »Ukradenih otrok« v Bočni

11. julija se je v Bočni sestal pripravljalni odbor za pripravo tradicionalnega srečanja »UKRADENIH OTROK«, ki bo letos 7. septembra

v vasi Bočna v Gornji Savinjski dolini.

Pripravljalni odbor je na svojem delovnem sestanku razpravljal o

programu na dan srečanja in o posameznih zadolžitvah članov odbora.

Med ostalim so bili sprejeti tudi naslednji sklepi:

— določen je bil dan srečanja »UKRADENIH OTROK«, tj. 7. september v vasi Bočna;

— okvirni program srečanja bo obsegal krajši kulturni program in tovariško srečanje nekdanjih interniranih otrok, ki so vojno morali preživljati po nemških taboriščih;

— osrednja slovesnost srečanja, tj. pričetek kulturnega programa bo ob 11. uri;

— srečanje »UKRADENIH OTROK« se vključuje v praznovanje občinskega praznika Mozirje, ki ga občina slavi vsako leto 12. septembra;

— prav tako se to srečanje, ne po naključju, povezuje s praznovanjem 30-letnice osvoboditve, kajti »UKRADENIH OTROCI« slavi v letošnjem letu 30-letnico vrnitve na »SVOJE DOMOVE«.

Posebej je treba poudariti, da sta prireditelja letošnjega tradicionalnega srečanja velenjska in mozirska občina pod pokroviteljstvom njenih občinskih odborov ZZZB NOV.

Pripravljalni odbor za organizacijo srečanja bo ob pomoči in sodelovanju občinskega odbora ZZZB NOV Mozirje in začasnega odbora »UKRADENIH OTROK« iz Celja pisмено vabil vse »UKRADENE OTROKE« — bivše internirance, vense iz izkušenj ve, da na podobna srečanja, ki so že tradicionalna le niso prišli vsi, ker organizatorjem še danes niso znani vsi naslovi (zaradi tega tudi niso mogli biti vabljeni). Organizatorji srečanja, tudi letošnjega, upajo, da se bodo letga udeležili tudi tisti posamezniki, ki osebnega vabila prav iz navedenega razloga ne bi dobili. Vsem tem bivšim interniranim otrokom priporočamo, da se na dan srečanja v Bočni povežejo z organizatorji in jim oddajo svoj naslov.

Anka ČEPLAKOVA, bivša interniranka v Auschwitzu je pripravljalni odbor seznanila, da se bodo istega dne v Bočni srečale tudi interniranke iz taborišča Auschwitz. Pripravljalni odbor je lahko samo hvaležen, da bo oboje srečanje na isti dan, da bodo lahko med »UKRADENIMI OTROKI« tudi matere, žene, ki so morale prestopati najtežje trenutke fašističnega barbarstva, kot trganje njihovih otrok iz naročij, same pa so morale v taborišča smrti. »UKRADENI OTROCI«, bomo z odprtimi rokami sprejeli medse taboriščnike Auschwitz, hudo nam bo pa to, da marsikater ne bo med njimi.

J. Š.

VELIKA ŠKODA

Neurje, ki je v začetku julija puštošilo po Koroški je bilo le del letošnjega slabega vremena. Pustilo je težke posledice. Gozdovi Kolarice na Ljubnem so bili branik Gornje Savinjske doline pred viharjem, zato pa je nastala v njih velika škoda.

Precej površine zrelega gozda je izruvalo, zlomilo in poškodovalo veliko prvorazrednega lesa. Poleg tega bo spravilo zelo težavno, saj je na kupih kar na desetine dreves.

Jože MIKLAVC

Izrečeni DA nas obvezuje

(nadaljevanje s 1. strani)

čena tudi prostorom za otroško varstvo. Ko danes adaptirani in novozgrajeni objekt ob letošnjem občinskem prazniku predajemo svojemu namenu, smo srečni in veseli ob spoznanju, da smo odpravili enega najtežjih problemov, ki je bil zastavljen z referendumskim programom.

Podoben problem se zastavlja na osnovni šoli Luče in Gornji grad, ki sta na vrsti za pričetek del v naslednjem obdobju. V Lučah moramo pričeti z izgradnjo takoj, v Gornjem gradu v prihodnjem letu. Po dokončanju teh objektov nam ostane še naloga, da opravimo še novogradnjo šole v Lepi njivi nad Mozirjem in adaptacijo šole v Solčavi, Šmartnem ob Dreti, Šmihelu nad Mozirjem, Novi Štifti in Bočni.

Splošnovanje programa, ki je bil sprejet ob referendumu, je osnovni

imperativ, ki usmerja naše delo na tem področju. Glede na to, da prihaja do nekaterih organizacijskih in vsebinskih sprememb v procesu in organizaciji vzgoje in izobraževanja lahko pričakujemo, da bo potrebno ob dograditvi centralnih osnovnih šol v Lučah in Gornjem gradu in še pred pričetkom adaptacije in novogradnje podružničnih šol z enako razpravo kot ob referendumu, sprejeti ustrezno valorizacijo programa izgradnje, vse skupaj s ciljem, da bodo z zbranimi finančnimi sredstvi doseženi kar največji delovni rezultati.

Naša dolžnost in obveznost, da omogočimo vsem prihodnjim generacijam, med njimi tudi našim otrokom, da bodo deležni tolikšnega znanja in vzgoje, ki jih že ob startu v samostojno življenje postavlja v enakovreden položaj s svojimi vrstniki iz drugih bolj razvitih območij, že dobiva svoj konkretni izraz.

Hubert Herček

Prehod z letnega na zimsko krmljenje

Jesen je za kmeta čas, ki zahteva od njega največ fizičnih naporov. Dnevi postajajo krajši, vreme vedno manj stanovito. Zaradi možnosti zgodnjih slani so v nevarnosti pridelki, ki so še na polju in silijo k hitremu pospravlilu.

V tem času, to je v drugi polovici septembra, bodo v hribovitem svetu živali, ki se pasejo v čredinkah, izpuščene ali pašene na celotnih travnih površinah, se pravi, da bodo živalim v tem času na razpolago večje pašne površine.

Tu pa nastopijo problemi v redni preskrbi živali s hranilnimi snovmi, ki jih največkrat spregledamo.

Na primer:

Pretežnemu delu kmetovalcev, ki so že pričeli s pašnokosnim načinom preskrbe živine, bo ta primer znan.

Pašni obhod pri rejcu, ki ne prične pravočasno s pašo ali košnjo v čredinka, bo v drugi polovici julija iztirjen oziroma v tem času bo na razpolago prevelika količina krme. V mesecu avgustu pa sledijo preobremenitve zaradi prekratke trave.

Posledica take nepravilne paše je zmanjšana proizvodnja mleka zaradi male količine hrane v teh čredinkah.

Zmanjšano količino mleka v čredi pa največkrat spregledamo in to zato, ker je v tem času tudi že največ brehij krav, katerih mlečnost že upada.

Tudi planirano gnojenje čredink z dušikom velikokrat izostane, največkrat zaradi preobilice dela ali zaradi bojazni pred velikimi stroški.

Zaradi paše imamo na razpolago tudi manjša količina gnojevke v hlevu. Tako tudi to bogato gnojilo

lahko zadovolji le minimalne potrebe rastlin.

Po potrebi, po navadi v drugi polovici septembra, bi naj pričeli s pašopozem.

Živali naj se pasejo v tem času prek celega dneva. Tla reagirajo na pomanjkljivo preskrbo s hranilnimi snovmi ter na vremenske nepravilnosti z manjšo rastjo.

Posledica slabe rasti je, da morajo živali, da bi dobile isto količino hranilnih snovi, prehoditi večjo razdaljo. Visoko breje krave ali mlade telice, ki so rojene v februarju ali marca istega leta, takšen napor le težko zmorejo.

Zelo dobro proizvodne živali so prisiljene iskati večje količine hrane na večji površini ter so tako ves dan na poti in najdejo komaj dovolj časa za počitek in prežvekovanje. Zato moramo v tem času krmiti živino z odgovarjajočo količino dodatne krme. Priporočljivo tudi ni travno rušo pred zimo preveč popasti ter jo pustiti brez zaščite in rezervnih snovi.

V jeseni preveč popasena površina ne more dati v naslednjem letu visokega pridelka. Določena rezerva hranilnih snovi v rastlinah in v rastlinskih delih je predpogoj za intenzivno spomladansko pašo ali košnjo.

Torej moramo biti pozorni tudi na ta nujen in važen ukrep. Povrnimo se h kravam.

Jesenske telitve so bolj vprašljive. Strokovnjaki-stari živinorejci, si ta termin že bolj s premislekom urejajo. V tem času dobijo visoko breje krave le redkokdaj potrebno količino hranil. Neurejenost prehrane je v tem, da ob nastopu ohladitve ali pri nastopu posameznih slani ostajajo živali v hlevu. Zgodnje slane ne nastopajo redno. Tako lahko na primer en dan v drugi polovici septembra pasemo, drug dan pa imamo slano. Živali ostanejo do otoplitve v hlevu. Naslednji dan je lahko ponovno brez slane in je mogoča ponovna paša ob istem času. To se dalj časa ponavlja. Razumljivo je, da take občasne spremembe prinašajo v hlev nemir. Krave imajo namreč zelo dobro vzgojen občutek za čas, kar pride do izraza predvsem v takšnih nenormalnih

dnevi. V takih dnevih so živali nemirne, stojijo ter mukajo, ker želijo ob določenem času jesti ali na pašo. Obvezno jim moramo pokladati dodatno krmo. K temu pridejo še druge težave. Tla ne morejo več zadovoljivo prehranjevati rastlin, ki ne dobijo dovolj hranilnih snovi. Zaradi slane se najboljše deli rastlin, kot so nežni listi, predvsem vrhi listov, detelje ter ostale leguminoze, prizadeči. Za nadaljnjo pašo pridejo v poštev le robustne, od slane neprizadete trave, ki jih živina le nerada je, ker se spremeni razmerje hranilnih snovi kakor tudi okusnost hrane. To so namreč zelo važne stvari, ki pa se na žalost največkrat zanemarijo ali se premalo poznajo.

Takšne pašne površine nam lahko vnaprej do snega služijo le še kot tekališče za živino in je dohranjevanje v hlevu nujno.

Preden preidemo na računski prikaz prehoda na zimsko krmljenje, bi želel opozoriti na preskrbo živine na paši za zadostno količino sveže vode, ki bi morala biti na razpolago živalim preko celega dne, ne le zjutraj in zvečer. Zeja povzroča pri živalih nemir ter s tem zmanjšuje željo po iskanju hrane.

KRMILNA PRIPOROČILA ZA MOLZNE KRAVE V ČASU PREHODA NA ZIMSKO KRMLJENJE

V polni paši (obročna paša v času dobre rasti) je količina hranilnih snovi v obroku visoka ker krava, težka 600-650 kg lahko poje do 70 kg trave.

V času jesenske paše pa je ta količina dokaj manjša in sicer okrog 40 kg. Količina hranil v tem obroku je močno manjša. V kg trave je 12 g PB (prebavljivih beljakovin) ter 80 g ŠV (škrobnih vrednosti).

Izračun nam pokaže koliko kg mleka nam bo lahko dala krava pri taki zmanjšani količini hranil.

Številke v oklepajih nam prikazujejo prebavljive beljakovine-PB in škrobne vrednosti-ŠV v g (gramih) določene krme.

Tako na primer:

$$40 \text{ kg trave } (15 + 80) \quad 40 \times 15 = 600 \text{ g PB} \\ 40 \times 80 = 3200 \text{ g ŠV}$$

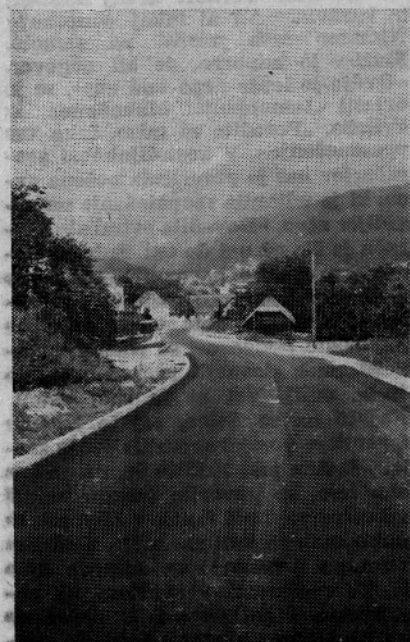
Tako lahko ugotovimo:

Krmilo	SS	PB	
40 kg trave (15 + 80)	8.000	600	3.200
potreba za vzdrževanje organizma		— 360	— 3.600
Ostane za proizvodnjo mleko v kg		240	— 400
		4	

Če živali poleg paše ne dobijo nobenega krmila, imamo pri prebavljivih beljakovinah višek za proizvodnjo 4 kg mleka, pri škrobnih vrednostih pa nastopi primanjkljaj. V tem primeru ne zadošča hrana niti za vzdrževanje organizma. Pri iskanju krme se živali gibljejo in stalno rabijo energijo, ki je pa v krmi primanjkuje in tako žival hujša.

ževanje organizma. Pri iskanju krme se živali gibljejo in stalno rabijo energijo, ki je pa v krmi primanjkuje in tako žival hujša.

(nadaljevanje na 4. strani)

S samoprispevkom modernizirana cesta v Radmirju.

VESELO NA MEJI

Kaj bi storili, če bi vam nekdo ukazal: »Pojdi na mejo in jo čuvaj!« Zunaj sneg, leden veter, mrzlo, da drevje poka. Poti ni, še takrat, ko je zemlja brez bele odeje ne. Dvesto metrov stran meja, na drugi strani Avstrija. Sneg je visok, korak postaja težak, veke se zapirajo same od sebe. »Moraš ostati buđen!« ti zveni v ušesih. »Poglej! Sonce se je dvignilo iza gora.« Govori iz tebe. »Tu je najlepše, tu bom ostal.« Za hip pozabiš na obvezno štetje dni, pozabiš na mater, brate, svojo drago dekle, ki z nestrpnostjo pričakuje tvoj povratek. Pes ob nogi zareži. Stran s sanjarjenjem! Proč ptice pevke! »Jaz opravljam svojo dolžnost, sveto dolžnost!« Branim mejo, da lahko naši narodj v miru delajo in iščejo svojo srečo in zadovoljstvo. Pes se umiri. Obrišeš si potno čelo: »Ah, saj ni nič. Greva tod, do karavlj je še 10 kilometrov.« Cap, cap, cap..., po snegu. »Tu sva. Mokra, prezebla, vendar s čisto vestjo. Na toplem so

tovariši, Ivan bo zaigral na harmoniko, veselo bo.« Kako veselo je vojaško življenje. V podzvesti ti odštevaj: Še 115 dni, jutri 114, pojutrišnjem 113,

Prepletenost trdega vojaškega življenja s sanjarjenjem realnosti z idiliko, so slike iz življenja graničarjev na postojankah pri Sv. Duhu in v Logarski dolini. Družji jih neizmerno prijateljstvo, Ivan, Mile, Ratko, vsi so člani družine, ki šteje Pst, vojna tajna!

Vprašajmo jih, kateri dan v letu pričakujejo z največjo nestrpnostjo, pričakovanjem. Odgovor: »15 avgust, dan graničarjev.« To je njihov dan. Toda ne za vse. Tudi ta dan, morajo biti meje zastražene. S težkim srcem so fantje odhajali v patrulje. Delegacija občinske skupščine in predstavniki družbenopolitičnih organizacij so, čeprav samo za en dan postali njihovi gostje. Iz sogovornikovega obraza so brali njegove želje in

mu jih ustregli. V uvodnem govoru so graničarji izrazili zadovoljstvo in izrekli zahvalo za obisk. Obljubili so, da bodo še naprej z isto vnemo in čuječnostjo varovali naše meje. V imenu skupščine, Izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij se je graničarjem zahvalil za sprejem in jim čestital ob prazniku tov. Hubert HERCEK, predsednik Izvršnega sveta. Poudaril je izreden pomen graničarskih enot, posebno na meji z Avstrijo. Podčrtal je sadove uspešnega sodelovanja z občani in jim zaželel še več uspešnih in živih kontaktov v bodoče. Po ostrem pasulju, ki na srečo ni vzburl duhov, se je razvila živahna debata, v kateri so se dopolnjevali tako civilisti kot vojaški graničarji. Za smeh je poskrbela priložnostna kuharica Jerica, ki je »svojim fantom« tudi stregla. Predmet splošnega zanimanja je postalo pred karavlo razstavljeno orožje. Vojaki in bivši partizani so izmenjali izkušnje in ugotovili dobre in slabe lastnosti razstavljenega orožja. Vsi so bili »strokovnjaki«. Obveljala pa je le graničarska. Čas je hitro mineval. Zalostno so zrlj pogledi za odhajajočimi avtomobili. »Ali že gredo?« »Ze, vendar k Sv. Duhu, k našim kolegom. Popoldne pride solčavska mladina. Pripravimo se!«

Kolona avtomobilov se je odpeljala v Matkov kot, do novozgrajene postaje za maloobmejni promet. Pod budnimi očmi avstrijskega carinika ki je motril naše korake, smo si ogledali postojanko. Prehodov na tem delu meje je malo. Možni so samo s posebno dovolilnico, ki velja za omejeno področje.

Po vijugasti »panoramski cesti« s katere je lep pogled na Logarsko dolino in Matkov kot, smo se pripeljali na Sv. Duh. Cerkev, nekaj domačij in karavla. »Ali ni tukaj samotno?« Nimamo časa misliti na samoto. Služba je naporna, je bil odgovor. »Ovdje je lepše nego kod nas«, se je oglašil temnopolti Makedonec iz Prilepa. »Posedite za mizo, čaka vas presenečenje.« V gostotljubnost graničarjev nas je prepričala pečena ovca, ki je vdihnla razpoloženje na zavidljiv nivo. »Dovedite svirača!« Sviraju je šlo od ust do ust. Suh mladenci s preveliko harmoniko za svojo postavo je raztegnil meh. Srbske narodne pesmi in kola so veselo družbo navdušile. Razgovori so postali živahnejši, smeh glasnejši, prekmalu je bilo treba oditi. Vsi bi še radi ostali. Najbrž ne za dolgo, saj je takšnih trenutkov v vojakovem življenju malo. »Dodite još! Pridite še, pa ne čez eno leto, so govorile besede in oči graničarjev. Naši fantje v olivnosivih uniformah to tudi zaslužijo. Dati jim moramo priznanje za njihovo delo in jih spoštovati. Prevečkrat jih pozabljamo v tej samoti. Razveselimo pa jih lahko s kratkim obiskom, razgovorom in stiskom roke. Pokazati jim moramo, da jim zaupamo.

PREHOD Z LETNEGA NA ZIMSKO KRMLJENJE

(nadaljevanje s 3. strani)

V naslednjem primeru bom posku-

sil prikazati kako zadovoljiti potrebe visoko proizvodne živali z dodatno krmo v hlevu:

Krmilo	Suha snov	PB	ŠV
40 kg trave (15 + 80)	8.000	600	3.200
8 kg sena (80 + 390)	6.800	640	3.120
6 kg šrota (80 + 700)	5.160	480	4.200
	19.960	1.720	10.520

za vzdrževalno krmo
600 kg teže

ostane za proizvodnjo
mleka v kg

ali drugi primer

Krmilo	SS	PB	ŠV
40 kg trave (15 + 80)	8.000	600	3.200
5 kg sena (odlično) (80 + 390)	4.250	400	1.950
15 kg zelene koruze (11 + 130)	2.550	165	1.950
4 kg šrota (80 + 700)	3.440	320	2.800
	18.240	1.485	9.900

za vzdrževanje
600 kg teže

Ostane za proizvodnjo
mleka v kg

V navedenih primerih dobijo živali velike količine suhe snovi, ki jo lahko zaužijejo le, če je krma res zdrava ter po sestavu trav najboljša.

Krave s primerno proizvodno kapaciteto morajo v obeh primerih dati navedene količine mleka.

Vidimo, da lahko pri dobrem pašnem obroku (pravilna paša) v jeseni na krmilih mnogo prihranimo.

Važno pri celotnem krmljenju je, da lastnik živali redno spremlja ter

opazuje ješčnost živine ter vsaj približno pozna hranljivost krme ter to po potrebi tudi poklada.

Prehod iz sveže krme (paše ali trave) na suho mora biti postopen, ravno tako kot prehod iz suhe krme na silažo ali obratno. Vsak prehod iz ene krme na drugo naj traja vsaj 7-10 dni.

ZIVINOREJSKO VET. ZAVOD
CELJE
ing. PRISTOVŠEK MIRKO

srečanja mladih

Komisija za informiranje
pri OK ZSMS Mozirje

Mladinska poletna politična šola

Republiška konferenca ZSMS je tudi letos sklicala MPPŠ. Letošnja šola želi omogočiti udeležencem, da poglobijo svoje idejnopolično znanje. Hkrati bodo na šoli ocenjeni premiki v organizaciji (idejnopolični, programski, organizacijski), ki so nastali v obdobju po kongresu, ponovno pa bo obravnavan tudi akcijski program ZSMS. Delo bo potekalo v osmih skupinah: za idejnopolično delo in kulturo, za družbenoekonomske odnose, vzgojo in izobraževanje, krajevne skupnosti in mladinske klube, ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, informiranje ter kolektivno članstvo.

Za vse udeležence bodo pripravili več javnih tribun z znanimi družbenopolitičnimi delavci SRS in SFRJ ter popoldanska plenarna zasedanja. Na tribunah bodo govorili o aktualni idejnopolični in ekonomski situaciji, aktualnih vprašanjih s področja LO in DS ter varnosti, o položaju žensk v sodobni družbi in o

Slovincih v zamejstvu. Šole se bodo udeležili tudi predstavniki OK ZSMS Mozirje. To so (razen predstavnikov OK) povsem novi kadri, ki se bodo lahko vključili v delo naše organizacije strokovno usposobljeni.

Zlati znak »mentor ZSMS« — Vlado Košir

Na slavnostni seji RK ZSMS, ki je bila 30. maja letos v dvorani Skupščine SRS, je predsednik RK ZSMS Ljubo JASNIČ podelil priznanje ter zlate značke mentorjem mladine. Poudarjen je bil izreden pomen dela, ki ga mentorji vlagajo, ko nesebično pomagajo mladim pri vstopu v družbenopolitično delo in življenje. Zlato značko je med drugim prejel tudi tov. Vlado KOŠIR iz Mozirja. Tov. KOŠIR se je ljubeznivo odzval prošnji uredništva Savinjskih novic in nam odgovoril na nekaj vprašanj.

Vlado KOŠIR: Rodil sem se pred petdesetimi leti v Ljubljani, v proletarski družini. Z osmimi leti sem izgubil očeta. Mama je delala v tovarni, moje edino zavetišče sta bili šola in ulica. Življenjsko smer mi je začrtala mati, mesto v napredni družbi pa štrajk tekstilnih delavcev. Tik pred okupacijo sem se znašel v revolucionarno razpoloženih delavskih vrstah, ki so me potegnile v štrajke. Vzajemnost in Rdečo pomoč. Po končani meščanski šoli 1940, sem bil že organiziran napreden mladinec.

SAVINJSKE NOVICE: Tov. KOŠIR, kako dolgo že delate z mladino?

Vlado KOŠIR: Lahko bi rekli od leta 1940, kar bi praktično pomenilo okrog 35 let. Že leta 1941 sem postal član SKOJ. Aktivno sem se vključil v NOB, vršil propagandne in diverzantske akcije v svoji skupini. Med NOB sem bil skoraj do kapitulacije vseskozi mladinski voditelj v enotah, v katerih sem se boril.

SAVINJSKE NOVICE: Zakaj ste se odločili za delo z mladimi? Kakšno

zadovoljstvo občutite v delu z mladino?

Vlado KOŠIR: Za delo z mladino sem se odločil iz preprostega dejstva, ki more biti danes vsakomur razumljiv. Nobena generacija, ki bi hotela graditi samo na preteklih pridobitvah, najbrž ne bi zmogla dinamike sodobnega življenja, ki vsekakor vpliva na novo revolucionarno obdobje pri graditvi naše samoupravne socialistične skupnosti. Vsaka generacija ima svoje revolucionarno obdobje in svojo specifično poslanstvo, ki ga učinkovito dokonča. Pomeni, da so mladi prevzeli iniciativo za graditev našega samoupravnega sistema, ki temelji na pridobitvah naše NOB in revolucije. Pridobitve NOB so vtikane v temeljne naše poveljne graditve in mladih je poslanstvo, da jih razvijajo. Zato sem, čeprav starejši, nadaljeval delo z mladimi, občudoval njihovo revolucionarnost in po možnosti skromno prispeval, da se revolucionarna nit naše revolucije pod vodstvom ZKJ in tov. TITA, ni pretrgala. Mladi so čudoviti, polni življenja, želijo akcijo. Med njimi se

vračam nazaj v vrste SKOJ, se počuvamo želijo reševati naše sodobne tim mladega in ko vidim s kakšno probleme postanem njihov. Mladina me sprejema, spoštuje in od tam, kjer smo mi končali nadaljuje delo za boljši, bolj človeški in srenejši jutri. Borijo se, da bi ostal človek človeku kot tovariš, težijo za znanjem in lepoto, zahtevajo svobodo ponosnih in smelih ljudi, ustvarjalcev naše samoupravne skupnosti.

SAVINJSKE NOVICE: Ali lahko primerjate današnjo mladino z mladimi v vaših letih.

Vlado KOŠIR: Takratna mladina, organizirana v Ljudski fronti, je bila usmerjena na rušenje političnega sistema v stari Jugoslaviji. Ko je bivši režim pristopil v fašistični tabor, se je masovno znašla v NOB. Današnja mladina je po osvoboditvi z izredno

VLADE KOŠIR

mobilizatorsko, akcijsko in politično možjo gradila in še gradi na to samoupravno socialistično skupnost. Po mojem razliko med generacijama ni, razen če je razlika v tem, da gradi današnja mladina v miru, brez trenutne nevarnosti za lastno življenje.

SAVINJSKE NOVICE: Ali bi po vašem mnenju tudi današnja mladina prišla za orožje z isto vnemo in zanosom kot generacije med vojno?

Vlado KOŠIR: Z resnostjo, s katero mladi spremljajo vsa prizadevanja za upor proti sovražniku, vsakomur, ki bi poskušal, da bi se mladi odločno uprli. Mi, ki delamo z mladino, občutimo to pripravljenost obrambe domovine, tudi za ceno življenja.

SAVINJSKE NOVICE: Pogostokrat se slišijo očitki na račun današnje mladine.

Vlado KOŠIR: Očitki so neodgovorni in zelo posplošeni. V vsaki generaciji, od pionirjev pa do nas starejših, so primeri odstopanja od ve-

(nadaljevanje na 6. strani)

Ljubenski mladinci v letu 1975

Osnovna organizacija ZSMS Ljubno ob Savinji šteje preko 200 mladincev. Oblikovanje osnovne mladinske organizacije — ZSMS — so pristopili z vso resnostjo in že izvedli popis. Zasledimo tudi, da je na Ljubnem osem kandidatov za sprejem v ZK. To je lepo število kandidatov, največje v občinskem merilu. V osnovni organizaciji deluje pet komisij:

- za šport
- za kulturo

- komisija za izlete, pohode
- komisija za delovne akcije
- za planiranje

Najbolj delovna je komisija za izlete, športe in kulturo, skoraj nič pa ni bilo storjenega na področju, ki naj služi seznanjanju mladine z razvojnimi usmeritvami naše družbe. Boleča rana skoraj vseh OO v občini so prostori. Tudi ljubenska ni izjema. Vprašujemo se, če v sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami res ni možno mladini zagotoviti vsaj kotička, kjer naj bi se zbirala, se izraževala in zabavala.

Ob medsebojnem sodelovanju je to sigurno izvedljivo.

Sodelovanjem mladih Ljubencev na kulturnih prireditvah, flosarskem balu, je že stalna praksa. Organizirali so obiske kulturnih prireditev v Celju in Ljubljani (SNG, MGL, opera), v načrtu imajo ustanovitev folklorne skupine in pevskega zbora. V počastitev občinskega praznika pripravljajo obsežen recital, ki bo pokazal zanimanje naše mladine za zgodovino NOB in razvoj samoupravne socialistične skupnosti v prihodnje. Omembe vredno je tudi sodelovanje Ljubencev z mladimi v Eslinguenu (ZRN).

Iz dela krajevnih skupnosti

Potreba po združevanju sil je v zgodovini človeka zmeraj obstajala. Trajno je bila prisotna želja po skupnem odločanju in dogovarjanju za potrebe skupnosti in za potrebe posameznika v skupnosti. Želja po skupnem odločanju se je pri našem človeku močno okrepila med NOB. Krajevna skupnost danes predstavlja osnovno celico naše socialistične samoupravne družbe in obliko, prek katere občani izvajajo svoje zahteve, interese ipd. Danes vam bomo predstavili KS Ljubno ob Savinji. KS Ljubno ob Savinji je ena naših najbolj prizadevnih skupnosti in v osebi tov. MIKLAVCA je našla zanesenjak, ki je povsod prvi in ki še nikoli ni odrekel. Obširen program, ki so si ga Ljubenci zagotovili ob začetku letošnjega leta so zaradi zmanjšanja dotacij KS morali skrečiti. Ob občinskem prazniku bo na Ljubnem otvoritev prenovljene šole s telovadnico. Ljubno se vse bolj uveljavlja kot turistični center zgornjesavinske doline. Za razvoj turizma je treba stalno graditi nove objekte, iskati nove možnosti, da bi turisti odhajali iz Ljubnega zadovoljni. Ob zahtevnosti današnjih turistov pa to ni lahko. Velike možnosti se odpirajo kmečkemu turizmu, saj si mestni ljudje želijo predvsem miru in tišine.

Potrebni so investitorji, ki jih ni. Ljubenski turistični delavci se trudijo po svojih močeh in organizirajo pikenike in izlete, ki so dobro obiskani. V načrtu imajo ureditev lokalnih cest na Ljubnem in v okolici.

Glavna turistična privlačnost flosarski bal, letos že petnajstič, je pripeljal na Ljubno rekordno število obiskovalcev. Prireditve je lepo uspela, postavlja pa se vprašanje preureditve bala samega. Če hočemo obdržati tradicijo, bo treba marsikaj zamenjati, dodati, posodobiti program. Pokrovitelj letošnje prireditve sta bila GLIN Nazarje in Vodna skupnost. V bodoče naj bi jih bilo še več. Lovska družina je spomladi odprla novo lovsko kočjo na Praprotnici pod Terom. Lep uspeh lovske družine!

Siroki akciji za odpiranje novih delovnih mest in pritegnitev domače mladine se je pridružil tudi Gradbenik, ki bo do konca leta predvidoma odprl 120 novih. Ustrezna štipendijska politika in sodelovanje s krajevnimi in ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami bodo pripeljali do obsežnejše zaposlovanje mladine doma. Mnogo več bo treba storiti na področju gradnje družbenih stanovanj. Zaposliti ljudi, pomeni tudi nuditi jim stanovanje, ustrezno razvedrilo in rekreacijo. Ljubence lahko pohvalimo in jim zaželimo novih uspehov tudi na področju idejnopolitičnega izobraževanja, krajevnih samouprav, gradnje stanovanj, športa itd., kar jim bo ob medsebojnemu sodelovanju in prizadevanju sigurno uspelo.

**Pozivamo vse občane,
da ob občinskem prazniku
izobesijo zastave**

Zlati znak „Mentor ZSMS“

(nadaljevanje s 5. strani)

Ijavnih družbenih norm. Ne vem zakaj bi lahko starejši, ki so kritiki postopkov posameznih mladincev, negativno ocenjevali mladino v celoti. Mladina je generacija, ki ima pri nas veliko zgodovinsko poslanstvo. Med njo so posamezniki, kot so tudi med mojo generacijo, ki odstopajo. To so le osebkli zase in obešati na račun njih etikete mladini ali starejšim je po moje napačno.

SAVINJSKE NOVICE: Ali je sedanj sistem izobraževanja ustrezen ali vyzgaja v duhu samoupravnega socializma?

VLADO KOŠIR: Sistem izobraževanja se urejuje. Ni pa še dokončno

prilagojen duhu samoupravljanja. Izobraževanje, ki pomeni oblikovanje mladega človeka ni samo v sistemu šolskih programov. Mladega izobražujejo tudi starši, film, ulica. V učnih programih šol in fakultet se v zadnjem času vršijo kvalitetni premiki, druge oblike izobraževanja, društva, organizacije, pa so nekoliko v zaostanku.

SAVINJSKE NOVICE: Kaj priporočate današnji mladini?

VLADO KOŠIR: Mladim priporočam, če sploh to smem, hoditi po isti poti naprej v smeri revolucionarne preobrazbe naše družbe.

Ljubenski mladinci pripravljajo material za posip ceste.

Delovne akcije, ki so si jih mladinci zastavili in izvedli s pomočjo drugih ali sami, so lepo uspelo: urejevanje skakalnice, popraviljanje cest, okrasitev volišč za volitve v svet KS, itd. Udeležili so se predavanj iz obrambe in zaščite, vseh športnih prireditev v občinskem merilu in orientacijskega pohoda v Logarski dolini. V načrtu imajo tudi izgradnjo trim steze. Nova telovadnica v sklopu OŠ bo pripomogla k hitrejšemu razvoju telesne kulture na Ljubnem, čeravno ne smemo zanemariti dosežanega dela z mladimi, predvsem pri NK Gradbenik.

OB OTVORITVI TOVARNE

Gradbenik iz Ljubnega proslavlja letos petindvajseto obletnico svojega nastanka. Petindvajset let ni dolgo obdobje, toda če vzamemo v obzir trnovo pot, ki jo je Gradbenik v teh

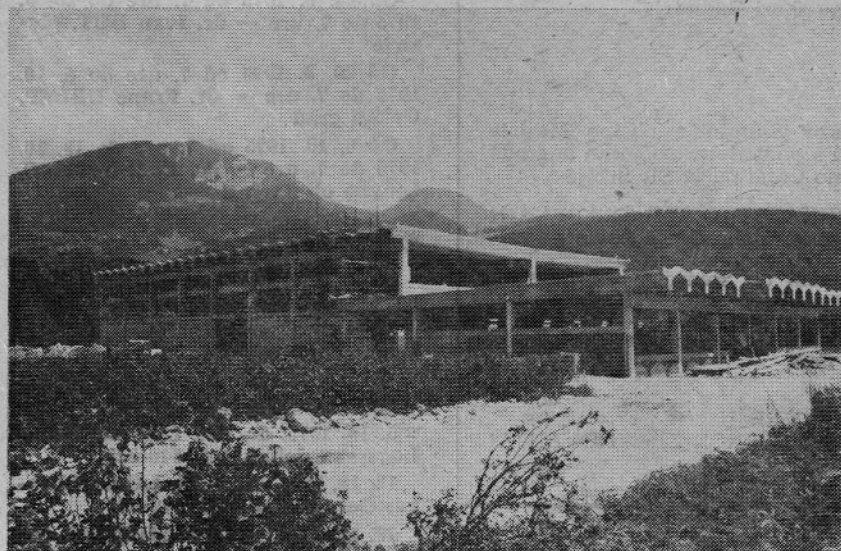
varne keramičnih ploščic (previsoke investicije) so se odločili za usmeritev v kovinarstvo. V sodelovanju z RSC Velenje ja Gradbenik leta 1972 odprl kovinarski obrat, ki je zapo-

ustrezali namenu. Navezava sodelovanja s SIP Šempeter je Gradbeniku omogočila investiranje v izgradnjo nove hale. Splošno tržno situacijo pa je zavrl nadaljnji razvoj s SIP tako, da je medsebojni odnos dosegal le 30 % dogovorjenih količin. Tako je že v bazi izgradnje Gradbenik moral iskati novo proizvodno in nabaviti novo strojno opremo. Vse to je privedlo do nove raziskave tržišča, navezave stikov s SKIP iz Ljubljane in nabavo univerzalne tehnologije, ki je sposobna izdelovati kovinske predmete do 5 t teže (kmetijska mehanizacija, gradbena mehanizacija).

Z oblikovanjem TOZD Gradbeništa in TOZD Kovinarstvo konec prejšnjega leta, se je začel drugi del sanacijskega programa: ureditev medsebojnih odnosov. Veliko problemov, ki vseskozi spremljajo razvoj Gradbenika je pogojenih prav z delovno silo. Nizka produktivnost in kvalifikacijska struktura delavcev, mentaliteta ljudi, pomanjkanje enotne politike, so vzroki za slabšo realno politiko, so vzroki za slabšo realno politiko (120 novih delavcev do konca leta) imajo za posledico najmanjše neustreznih kadrov, ki se morajo prekvalificirati in v tem je treba iskati vzroke nizke produktivnosti. Z izgradnjo samoupravnih odnosov in prevzgojo ljudi, z uvajanjem delovne discipline in odgovornosti do kolektiva in družbe so Gradbeniku odprte velike možnosti za nadaljnji razvoj.

Ob splošni podpori občanov mu bo to nedvomno tudi uspelo.

Delovnim ljudem, zaposlenim v Gradbeniku iskrene čestitke ob jubileju in mnogo samoupravnih delovnih uspehov v bodoče!

Zunanji izgled nove tovarne.

letih prehodil, leta postanejo daljša. Ustanovljen leta 1950, v razsulu 1962, leta iskanja do 1972, širši načrti in triletni sanacijski program, ki naj bi Gradbeniku zagotovil daljni razvoj. Poleg gradbeništa si je to podjetje vseskozi prizadevalo razviti gradbeništvu sorodno dejavnost. Po neuspešnih poskusih z izdelavo ostrejših (težave z lesom) in postavitvijo to-

sloval 25 ljudi. RSC je odkupil ne-proizvodne zmogljivosti, proizvodnja sama pa je bila naročniška. Kovinarski obrat se je razvijal bliskovito in misliti je bilo treba na trajnejše sodelovanje. Triletni sanacijske program je med drugim predvideval tudi skladen in hiter razvoj kovinarstva. Misliti se je začelo na nove obratne prostore, ker stari niso več

Srečno graničarji

15. avgust imajo graničarji svoj praznik. Tega dne, pred tridesetimi leti, so bile na ukaz maršala Tita ustanovljene prve enote za čuvanje naših meja.

Graničarska karavla v Logarski dolini je postavljena nasproti gostišča Logar. Na ploščadi pred karavlo je vedno polno naših fantov-graničarjev, ki z veliko nestrpnostjo pričakujejo prihod vsakogar, ki bi jim prinesel delček zunanjega sveta. Pogovor je hitro stekel.

»Ustaj!« beseda, ki jo vojaki-graničarji v Logarski dolini slišijo vsak dan, ne glede na sneg, dež, ob 6.30 uri zjutraj. Po smotri in zajtrku je na vrsti nastava do 13 ure. Do 17. ure počitek in ponovno nastava. Tudi ob tako natrpanem urniku pa si »stari borci«, le-ti služijo kadrovske rok v Logarski dolini, najdejo čas za razvedrilo, šport, izobraževanje, idr. Živijo kot ena velika družina, vsem pa je skupno domotožje in dolgčas. Razumemo jih. Ni vseeno

opravljati svojo državljansko dolžnost v mestu ali na državni meji.

Vsi so člani OO ZSMS, štirje izmed njih zveze komunistov. Redno se sestajajo, vodijo diskusije, vse brez izjeme pa zanima razvoj odnosov s sosednjo Avstrijo. Želijo si, da bi se obnosil stalno izboljševali in jim olajšali opravljanje zahtevne naloge. Redno dobivajo časopise in prek njih in prek pouka so povezani s svetom in domovino. Želijo si čimveč stikov z mladimi v naši občini. Letih je premalo. Samo ob dnevu graničarjev. To pa je tudi skoraj vse. Najbolj sodelujejo z mladinci iz Solčave, saj lahko v prostem času gredo le v Solčavo.

Kulturno življenje v kasarni je slabo razvito. Pomanjkanje zabavnega življenja jih sili v razmišljanje, največkrat o najbližjih — povratku

domov, svojemu dekletu. Srečen je vojak, ki ima dekle. Vsak dan z nestrpnostjo pričakuje pismo, ki mu bo prineslo del najbližjih.

Predstavimo vam nekaj graničarjev:

Mile REŽIČ na preži z zvestim prijateljem

REŽIČ Mile (21) iz Sinja ima še 113 dni. V prekomando je prišel iz Siska. V karavli je vezist. Po poklicu je strojnik, zaposlen v Splitu. V Sloveniji mu je zelo všeč. Velika je (nadaljevanje na 8. strani)

Program praznovanja:

PETEK, 12. SEPTEMBRA — RADMIRJE

ob 16. uri sprejem mladincev prostovoljcev v Teritorialno enoto občine Mozirje pri spomeniku VDV brigade v Radmirju

ob 17. uri otvoritev modernizirane ceste skozi Radmirje

SOBOTO 13. SEPTEMBRA
LJUBNO OB SAVINJI

ob 8. uri slavnostna seja vseh zborov Skupščine občine Mozirje v kino dvorani na Ljubnem ob Savinji s podelitvijo občinske nagrade in podpisa listine o pobratenju z občino Čajatina iz SR Srbije

ob 9.30 otvoritev nove hale TOZD KOVINARSTVO SDP GRADBENIK Ljubno ob Savinji in otvoritev reguliranega dela struge Savinje

ob 10.30 otvoritev nove šole na Ljubnem ob Savinji s slavnostnim zborovanjem

V okviru praznovanja občinskega praznika je bilo srečanje ukradenih otrok v Bočni v nedeljo, 7. septembra 1975.

PO KONČANEM ZBOROVANJU BO V VRBJU
TOVARISKO SREČANJE ZA VSE UDELEŽENCE PRAZNOVANJA!

Srečno graničarji

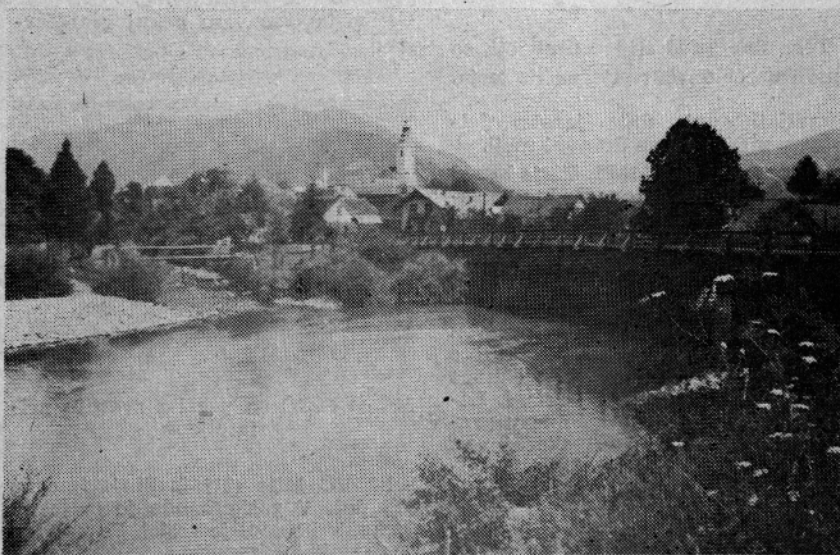
(nadaljevanje s 7. strani)

razlika med njegovo Dalmacijo, strnjenimi vasmi in Slovenijo z raztresenimi na pobočjih.

PETROVIČ Predrag iz Zenice, kovnostrugar, opravlja v karavli zahtevno delo frizerja. Prijel se ga je vzdevek-brico. Prvič je v Sloveniji. V Logarsko dolino prihaja veliko turistov, rad se pogovarja z njimi. Pravi, da je tudi pozimi veselo, saj se v prostem času lahko smučajo. Pogreša družabno življenje.

STANKOVIČ Zlatko iz Vranja je desetar, po poklicu svobodni umetnik -muzikant. Igra na harmoniko. Njegovemu zapovedujočemu glasu ne bi prisodili, da lahko izvaja tudi nežne melodije. Vsi fantje z nestrpnostjo pričakujejo dan, ko bo od doma prinesel harmoniko.

NIKOLIČ Lazar iz Bijeline v Bosni, delavec. Lazar je že pravi Slovenec. Delal je v Kranjski gori, Tržiču in Ljubljani. Slovenija mu je prirala k srcu tako, da bo ostal pri nas tudi po odslužitvi kadrovskega roka.

Ljubno ob Savinji se pripravlja na občinski praznik, ki ga bomo letos praznovali v tem kraju

DEŽURNE SLUŽBE V OBČINI

ZDRAVNIK:

Od 8. 9. 1975 od 7. ure do 15. 9. 1975 do 7. ure — dr. Emil ŠPRAJC, Ljubno ob Savinji.

Od 15. 9. 1975 od 7. ure do 22. 9. 1975 do 7. ure — dr. KELEMEN Ernest, Nazarje

Od 22. 9. 1975 od 7. ure do 29. 9. 1975 do 7. ure — dr. Ivan BUT, Mozirje

Od 29. 9. 1975 od 7. ure do 6. 10. 1975 do 7. ure — dr. Franc URLEP, Gornji grad

Od 6. 10. 1975 od 7. ure do 13. 10. 1975 do 7. ure — dr. Emil ŠPRAJC, Ljubno ob Savinji

ZIVINOZDRAVNIK:

14. 9. 1975, dipl. vet. LUKAN Drago, Gornji grad, tel. 842-001

21. 9. 1975, mr. vet. MERMAL Jože, Ljubno, tel. 840-044

28. 9. 1975, dipl. vet. spec. RESNIK Anton, Mozirje, tel. 830-978

5. 10. 1975, dr. vet. LOGAR Franc, Logarska dolina, tel. 846-025

12. 10. 1975, dipl. vet. LUKAN Drago, Gornji grad, tel. 842-001

19. 10. 1975, mr. vet. MERMAL Jože, Ljubno ob Savinji, tel. 840-044

26. 10. 1975, dipl. vet. spec. RESNIK Anton, Mozirje, tel. 830-978

Všec mu je odnos Slovencev do vojakov. Zeli si čimveč stikov z domačini, se z njimi pogovarjati in izmenjavati stališča.

TURK Bojan je mizar iz Cerknice. V kasarni ima tudi brata, dvojčka Z Bojanom sta edina Slovenca v enoti. Bojan je član ZK, v Brestu-Cerknica je bil predsednik ZM. Šteje si v veliko čast čuvanje meje, čuvanje tistega, kar so nam naši očetje in matere priborili v NOB. Najbolj ga moti nezainteresiranost dela vojakov v karavli.

Predstavili smo vam nekaj graničarjev in opisali njihov vsakdan, čuvanje meje. Ob njihovem prazniku jim zaželimmo srečo in od časa do časa pomislimo na prezeble, utrujene in lačne fante, ki v vsakem trenutku bdijo nad našo varnostjo in svobodo.

»Savinjske novice« izhajajo mesečno — Izdaja SO in delovne organizacije občine Mozirje — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Hubert HERCEK — Uredništvo in uprava: Mozirje 175, tel. Mozirje 83040 in 83030 — Ziro račun pri SDK eksp. Mozirje št. 5076-637-56 — Savinjske novice glasilo SO Mozirje — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do petindvajsetega v mesecu — Tisk in klišei: AERO Celje TOZD grafika

Po mnenju IS SRS — Sekretariata za informacije (št. 421-1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka od prometa proizvodov.